

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

74. Vt sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati, seruiamus illi in
sanctitate & iustitia coram ipso omnibus diebus nostris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

abiecti virtutem. Beati pauperes spiritu. Super quem requiesceat spiritus meus, nisi super humilem, & trementem sermones meos? Reuelasti ea parvulis. Tametsi plerique Apostoli pescatores erant, non tamen pauperes & abiecta conditionis fuerunt. Matthæus diues & pecuniosus, Philippus & Bartholomæus nobiles viri fuerunt. Nec paupertatem nec diuitias in honorum suorum distributione Deus respicit, sed humilibus dat gratiam, superbis resistit.

74. *Vt sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati, seruiamus illi in sanctitate & iustitia coram ipso omnibus diebus nostris.*

Quem hic locus ad necessitatem bonorum operum, quæ omnibus in Christum credentibus incumbit, perspicue demonstrandam plurimum valeat, dupliciter illum hæretici bonorum corruptum atque depravatum. Primum illud, *sine timore*, ex necessitas ponunt de certitudine gratiæ, quam singunt; & animi tranquillitate ac securitate, quam iam in Christo reconciliati concipiunt: ut timor anxietatem & ægitudinem animi seu dubitationem de salute, & de propitio erga nos Deo hoc loco si gnoscet, quia cum hac dubitatione, & sine certa fiducia salutis, Deo libere & hilariter seruire non possumus. Deinde, servire Deo in sanctitate & iustitia, ad animi gratitudinem referunt, quæ deceat filios Dei; non ad necessitatem obedientiam, quæ ad vitam æternam perueniatur. Sic Caluinus & Beza hunc locum pervertunt, totumque Scripturæ sensum invertunt. Caluini verba sunt. *Quod dicit, vt sine timore seruimus, significat non posse nisi tranquillis animis ritè Deum coliri.* In Harmo-
nia. Quum igitur Deus homines sibi in Christo reconciliet, quum eiusdem præsidio ipsos tueatur, ut securi sint ab omni metu, quum eorum salutem in eius manuum & custodiam depositerit, merito Zacharias nos eius gratia prædicat à metu liberari. Sic & In Annot. Beza: *Significat hoc loco timor futuri mali ægitudinem, qua in hunc locum, pugnat ex diametro cum fiducia illa filiorum Dei, qui fide iustificati pacem habent. Servire omnibus diebus Deo in sanctitate & iustitia*, exponit Caluinus hoc modo: *Quum sibi in perpetuum homines Deus adoptet, non debet caduca vel exigui temporis eorum esse gratitudo. Et paulò antè: Sicut efficiens (inquit) causa salutis nostra gratuita Dei bonitas fuit, ita finalis est, ut homines pie sancteque viuendo nomen eius glorifcent.* Cæliba hæc & impia est textus Euangelici corruptio, ad statuendam

hæreticorum fiduciam , & ad tollendam obedientiæ mandatorum necessitatem. De quo timore loquatur Zacharias , ex verbis eius adjunctis aduertendum est. *Vt seruiamus (inquit) sine timore, de manu inimicorum nostrorum liberati.* Hæc ver-

*Ars Cal-
uini.*

ba & horum tractationem penitus omisit Caluinus , vt facilius fucum lectori faceret. Nec illa etiam tractauit Beza. Ipsi autem inimici è quorum manu ac potestate liberati, seruimus Deo absque timore, sunt ipse Satanæ eiisque copiæ, vt in superiori versiculo, *Salutem ex inimicis nostris, & de manu omnium qui oderunt nos,* Caluinus ipse exposuit. Seruire igitur

*Seruire
Deo sine
timore
quid.
Ephes. 6.*

sine timore, hoc loco nihil aliud significare potest, quam non timere amplius diabolum aut copias eius, & non timere pe-

Matth. 5.

nam quam ille reprobis infert , non timere infidias quas ille struit. Cum illo enim perpetua nobis pugna est. *Non est nobis*

I. Pet. 5.

*colluctatio aduersus carnem & sanguinem , sed aduersus prin-
cipes & potestates tenebrarum harum.* Ille est aduersarius cum

Iac. 4.

*quo consentiendum est, dum adhuc in via sumus, ne trahat nu-
ad Iudicem: qui semper circuit sicut leorugiens , querens quem*

deuoret.

*Hunc timere amplius non debemus, sed contemne-
re, elque resistere: iuxta illud Iacobi, Resistite diabolo , & fu-*

giet à vobis.

*Christus enim dedit se nobis, natus est nobis, pa-
lus est pro nobis, vicit diabolum tentantem, vicit moriendo,*

Heb. 2.

*vt per mortem destrueret eum qui habebat mortis imperium, il-
est, diabolum, & liberaret eos qui timore mortis (id est, timen-
tes semper quid de anima fieret post mortem) per totam vi-
tam obnoxij erant seruituti. Ab hoc timore mortis, & ab hu-*

Rom. 6.

*seruitute diaboli liberavit suos Christus , vt ab hoc timore
seruili , & ab hac seruitute diaboli & peccati, liberati., ita do-*

unus.

mum seruirent Deo in iustitia & sanctitate, &c. Hoc paucioribus verbis dixit Paulus. Liberati à peccato serui facti esse

iustitiae.

*Non agitur hinc de pace aut tranquillitate, sed de po-
nitate & libertate conscientiæ. Christus dedit se nobis ut pri-*

curitatem

*veritatis Cal-
uinii.*

rum omnem timorem seruilem , seu spiritum seruitutis in

*timore, qui status erat filiorum veteristamenti, excutie-
mus, nec diabolum, nec mortem, nec peccati iugum aut do-*

*ram consuetudinem timentes ; deinde vetustate omni subla-
ta , & de manu inimicorum illorum liberati , ita demum sp-
iritum adoptionis filiorum Dei accipemus, seruientes iusti-*

*tia, vt Paulus loquitur; siue seruientes Deo in iustitia & san-
ctitate , vt hinc Zacharias loquitur. Porro hoc ipsum seruit
Deo in iustitia & sanctitate, non est (vt Caluinus fraudulen-*

*ter scribit) causa finalis salutis nostra , sed est causa finalis re-
demptio*

dempzionis per Christum factæ, & vna causa efficiens salutis nostræ, quatenus vitam æternam significat. Christus enim dedit se nobis, ut hic Zacharias loquitur, vel, ut Paulus plenius Tit. 3. scribit, Dedit semetipsum pro nobis ut redimeret nos ab omni iniquitate, & mundaret sibi populum acceptabilem, sectatorem bonorum operum. Hic est finis proximus passionis Christi, ut liberaret ab iniquitate & à manu inimicorum nostrorum, & sic mundaret sibi populum acceptabilem, &c. id est, sua gratia nouum spiritum conferret, nouam charitatem diffunderet in cordibus nostris, quo spiritu gratiæ accepto & qua charitate in corde diffusa, seruiremus Deo in sanctitate & iustitia. Christi passionis hæc finalis causa fuit, non autem salutis nostræ. Salutis quippe nostræ, siue ut saluemur, Deoque in æternum fruamur, primaria quidem efficiens causa est gratuita Dei bonitas, meritoria Christi passio, instrumentalis causa, quæ ad efficientem reducitur, est ipsa iustitia & sanctitas qua seruimus Deo omnibus diebus nostris. Per hanc enim Dei seruitutem, siue per obedientiam mandatorum Dei, in qua & secundum quam seruimus Deo, quasi per viam necessariam & à Deo præscriptam, peruenimus ad vitam æternam, iuxta clarissima Christi verba: *Si vis ad vitam ingredi, serua mandata.* Sernimus igitur Deo non solum per modum gratitudinis, ne simus filij ingrati; nec tantum per modum liberalitatis, quasi cultu spontaneo Deum colentes; nec denique ob illum tantum finem ut Deus glorificetur, quæ omnia hic Caluinus ponit ut aliquid pro pietate dicere videatur; sed præterea per modum necessariæ obedientiæ: necessariæ dico, tum quia sine ea ad vitam æternam non ingrediemur, tum quia hic finis est & proprius effectus passionis Dominicæ, siue causa præcipua cur dedit se nobis Christus, ut hic Zacharias loquitur, & Paulus expressius docuit. Tenemus igitur quæ impiè & fraudulenter torum hunc textus Euangelici sensum Caluinus deprauavit. Notandum quoque verbum seruire hoc loco, apud Lucam esse *ταπεινωτικόν*; quo vocabulo cultus latræ Deo proprius notatur. Ut hinc intelligamus vitæ sanctitatem atque iustitiam proprium esse Dei cultum, quem Deo debemus præcipue & necessariò: ideoque bonis operibus, non sola fide, Deum propriè atque imprimis coli.

Matth. 19.